ئەو دەرگایە مەکەرەوە پیری لەو دیو قلْخەی دێت

بەختیار کەریم

ئاوڕ لە باخچە مەدەنەوە
بێهودەیە نیگاکردنی غونچە
کە گوڵ بەر لە تەماشا دەمرێت
تەقول باب لە دەرگاکان مەدەن
کە کرانەوە و نەکرانەوەی دەرگاکان یەکسانن
ئەمدیو و ئەودیوی دەرگا بەتاڵیە
ئەودیو و ئەمدیوی دەرگا تەنهاییە
***   *   *   *   ***
تەنهایی لەمدیو دەرگاکەوە دامدەکرۆژێت
تۆش پێم دەڵێت ئەو دەرگایە مەکەرەوە!
پیری لەودیو قلْخەی دێت
گوڵ بە هاوڕێیەتی ئەم باخچەیە دەژاکێت
تۆش پێم دەڵێیت با لەم غەریبستانە ببینە باغەوان و
گوڵ بدەین لە یەخەی موسافیرە گومڕاکان
ئەم کتێبە پیرۆزە پڕە لە ڕیا
تۆش پێم دەڵێیت با بە کەناری ئەزبەر بکەین
تۆ پێم دەڵێیت فیردەوس تەنها درۆی نێوان دێر و
فریوی ڕاڤەکردنی عاریفە بێهودەکانە
کەسێک یا شتێک نیە لە ڕەگەزی خودا
ئەم کۆنوێژە بەتاڵەمان بۆ حیساب بکات
(دەی کەوایە سەلام بدەرەوە)!
کە ئێمە هەموو ڕۆژێکمان قامی قیامەت بێت
بۆ سڵ لە ڕووتبوونەوە بکەین کە قیامەت نابێت!
***   *   *   *   ***
بستێک دووان لەم کانیە دووركەویتەوە
تینوویتی وەک مۆتەکە دەتخنکێنێت
هەر ئەوەندە پێت خستە ئەودیو خشتە مەرمەڕەکانی ئەم باغە
بۆنی گوڵ وەک بەرامەی ژەهر لە گەردنت دەئاڵێت
هەر کە وەنەوزێک دووان خەو بردیتیەوە

کابوسی هۆشیاری ماڵوێرانت دەکات

* * * * *

مەلە لەم دەریا ڕوونەدا مەکە
ئەڵێی چاوی قرژاڵە و نیگای بۆ نێچیر لە بۆسەدایە
ئاوی دەریاکان یەک ئاو دەبوون
گەر خنکانی هەمەڕەنگی نەورەس نەبوایە
ئاوی دەریاکان وەک یەک تینوو دەبوون
گەر ماسیەکان لێویان تەڕ نەکردنایە

* * * * *

گەر دەتەوێت لە حوزنی ئاو تێبگەیت لە من بپرسە
من ساڵانێک لە کۆنسێرتی پیانۆی ئاودا تەنها گوێگر بووم
سەردانی یەک بە یەکی مۆزەخانەکانی ئاوم کردوە و
لەگەڵ دوا تابلۆی تەڕیدا پەیڤیوم
گەر دەتەوێت شیعری ئاو بخوێنیتەوە
ببە هاوڕیی خنکانم، ئەو هەموو قەسیدەکانی دەریای ئەزبەرە
من ڕۆژگارێک قاسیدی چەم، پەیامبەری باران و ئەڤینداری دەریا بووم
بۆ عەشقی دەریا لەمن بپرسە
ئەی گوڵێک لەو نەورەسانە تینووتر
کە فڕینیان کردوە بە گاڵتەی مناڵان و نانیشنەوە
بۆ مێژووی خنکانی ئاو لە من بپرسە
من تۆماری گشت هەناسەکانی دەریام کردوە
ڕۆژانێک من شاخوێندەواری دەریا بووم و
ئەویش تاکە قەڵەمڕەوی من
من مایسترۆی پۆلە نەورەسەکان بووم
کە لایلایەیان بۆ دەریا دەگووت تا دەریا خەو دەیبردەوە
(پێت سەیر نەبێت ئاویش دەنووێت، بگرە زۆر خەوخۆشیشە!)
بەڵێ ئەی گوڵێک لە تشرین وەڕس
من بەیانیانێک ڕاڤەی خەونەکانی دەریام دەکرد
(دەزانیت؟ دەریاش شەیتانی دەبێت!)

ئەو دەرگایە بۆ نەکەمەوە؟
ئەم خەونە تەڕانەی دەریا وشکترمدەکەنەوە
(پێم گووتیت ئەو دەرگایە مەکەوە پیری لەو دیو قڵخەی دێت)

ئاخر بێ نەورەسە سترانبێژەکان من دەریام بۆ ناخەوێنرێت
ئەم ژووره لێوان لێوە لە دەریای بێدار

نە ئەم دەرگایە نە ئەو دەرگایە مەکەوە پیریی لەو دیو قلّخەی دێت!

تشرینی 2000
ئۆکسفۆرد